

פרשת אמור וערב ל"ג בעומר תש"פ – שתי פנים להסתלקות צדיקים

1. **דרשות החתם סופר ח"ב/ב/שצ:** זה מקרוב מאה שנים שמו פניהם לצפת כי שם קבר איש האלוקים הרשב"י במירון והאריז"ל בצפת ... וכבר היה לי וויכוח עם הגאון אפרים זלמן מרגליות זצ"ל, היכן מצינו לעשות מועד ביום סילוק צדיק? והלוא אמרו חז"ל (נדרים יב,א) 'הרי עלי שלא לאכול בשר כיום שמת בו רבו' [אדם שנודר להימנע מאכילת בשר כמו ביום שמת רבו - ומשמע שיום מות רבו הוא תענית] וכך ז' אדר [הילולת משה רבנו] הוא יום תענית, וכן ראש חודש ניסן [מיתת נדב ואביהוא בני אהרן], יו"ד ניסן [פטירת מרים הנביאה] וכו' ניסן [פטירת יהושע בן נון] ... **שו"ת חתם סופר יורה דעה רלג:** מטעם זה בעצמו הייתי מן הפרושים, שלא אצטרך להיות יושב שם ומשנה מנהגם בפניהם.

2. **ויקרא כא:** אמר אל הכהנים בני אהרן ואמרת אלהם לנפש לא יטמא בעמיו: כי אם לשארו הקרב אליו [אשתו] לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו ולאחותו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש. **תנחומא אמור א:** משל למה הדבר דומה? לטבח שהיה נכנס ויוצא לפני המלך. אמר המלך: גוזר אני עליך שלא תראה את המת כל ימך, מפני שאתה נכנס ויוצא ורואה פני, שלא תטמא את פלטרין שלי. כך גזר הקדוש ברוך הוא על הכהנים הנכנסים לבית המקדש, שלא יטמאו למת. **רמב"ן כא,א:** יזהיר שלא יטמאו במת לעולם, אפילו בעת שלא יבואו במקדש ... כי הם כהני ה' ומשרתי אלוקינו יאמר להם **שיתנהגו כבוד וגדולה בעצמם** ולא יטמאו.

3. **שער הכוונות עניין ספירת העומר דרוש יב:** ענין מנהג ישראל ללכת ביום ל"ג בעומר על קברי רשב"י ורבי אלעזר בנו ... **ואוכלים ושותים ושמים שם,** אני ראיתי למורי [האר"י] ז"ל, שהלך לשם פעם אחת ביום ל"ג בעומר, הוא וכל אנשי ביתו, וישב שם שלשה ימים ראשונים של השבוע ההוא. גם העיד הרב אברהם הלוי, כי בשנה הנזכרת הלך גם הוא שם, והיה נוהג לומר בכל יום בברכת תשכון, 'נחם ה' אלוקינו את אבלי ציון כו', וגם בהיותו שם אמר נחם כו'. ואחר שגמר העמידה, אמר לו מורי ז"ל, כי ראה בהקיק את רשב"י ע"ה עומד על קברו, ואמר לו: אמור אל האיש הזה אברהם הלוי, כי **למה אומר נחם ביום שמחתנו?** והנה לכן הוא יהיה בנחמה בקרוב [יצטרך תנחומים ל"ע]. ולא יצא חדש ימים עד שמת לו בן א', וקבל עליו תנחומין.

אגרות רבינו הזקן עמוד קיז: שישו ושמחו בה' בכל לב ונפש ולעשות יום משתה ושמחה בח"י אייר הבא עלינו לטובה, יומא דהילולא דרשב"י, אשר אנו שותים תמצית דתמצית וכו'.

זוהר ג/רצו: שמעו קול האומר: היכנסו והתאספו **להילולא [שמחת נישואים]** דרבי שמעון.

4. **רמב"ן במדבר א,מה:** ישראל אשר מררו המצריים את חייהם בעבודה קשה כדי למעטם - היה הקב"ה מרבה אותם ... כי היה הקב"ה אומר נראה דברי מי יקום ממני או מהם, אבל שבט לוי לא היו בגזירת השעבוד ולכן היו פרים ורבים כדרך כל הארץ.

פירוש המאירי יבמות סב: קבלה ביד הגאונים שביום ל"ג בעומר **פסקה המיתה.** **חיד"א טוב עין סימן יח אות פז:** ומה שעושים שמחה בל"ג בעומר, אפשר דרבי עקיבא היה כלל גדול בתורה ולימדה לכ"ד אלף תלמידים ומתו ונשאר העולם שמים, **ויום ל"ג התחיל לשנות לרשב"י ורבי מאיר ורבי יוסי וכו' ויאור להם שתחזור התורה** ... וגם אמרו דהילולא דרשב"י ביום ל"ג.

5. **לקוטי שיחות ז/337:** בספרי אדמור"י פולין מובא ש"ל"ג בעמר' [בלי וא"ו] בגימטרייה "משה" (345). ולהעיר מהמובא בספרי קבלה (עמק המלך ס"ב,ד) שרשב"י היה **ניצוץ משה** ונתעלה לאותו אור שקיבל משה כשעלה לקבל לוחות שניות.

ליקוטי שיחות ג/1003: מסופר בכתבי האריז"ל על התלמיד שאמר תפילת 'נחם' בל"ג בעומר ורשב"י הקפיד עליו שאמר תחינה 'ביום שמחתו'. הביאור בזה הוא שרשב"י היה מהנשמות שאצלן לא היה עניין החורבן. ולכן לא היה מקום להרגיש חורבן ביום השמחה והגילוי שלו. יתירה מכך: שמחת ההילולא של רשב"י היא לכל עם ישראל, אפילו לאלו שאינם מרוממים מעניין החורבן, שכן עניינו של רשב"י הוא **לחבר שתי קצוות:** להמשיך את הגבוה-גבוה ביותר, אפילו את המדרגה של 'בחד קטירא אתקטרנא', ולהוריד אותה אל המטה-מטה ביותר.